

Wiedeń-Monachium 2007

Cele badawcze i charakter projektu

Projekt ma charakter wyprawy badawczej, stanowi rozwinięcie badań własnych koła skoncentrowanych wokół mentalności i religijności ludzi starożytnych. Tak jak wcześniejsze projekty Koła, także tegoroczny objazd jest projektem interdyscyplinarnym, łączącym badania historyczne z metodami filologii klasycznej, archeologii i historii sztuki, przydatnymi zwłaszcza do analizy ikonografii wazowej. Podstawowymi tematami objazdu są studia nad mentalnością, obyczajowością i religijnością starożytnych Greków w odniesieniu do ciała i seksualności, jakie zbadać i poznać możemy dzięki zachowanym i eksponowanym w niemieckich oraz austriackich muzeach dziełom sztuki greckiej. Projekt będzie miał zatem charakter prac praktycznych, które ze względu na ubóstwo polskich muzeów nie są w Polsce możliwe. Zagadnienie nagości, przedstawiania ciała i sposobu ukazywania seksualności da się zbadać tylko poprzez opracowanie całej serii zabytków.

Praca w muzeum w Wiedniu w dużym stopniu będzie ukierunkowana na zbadanie kultu dionizyjskiego (Senatuconsultum de Bacchanalibus), co w połączeniu z analizą zabytków ikonograficznych (znajduje się tam jedna z najstarszych waz greckich z wyobrażeniem tego boga sprowadzającego Hefajstosa na Olimp) da podstawę do dalszych prac nad kultem i mitem dionizyjskim w Monachium.

W Monachium znajduje się imponujący zbiór waz, którego opracowanie pozwoli na odpowiedź na pytanie, czy i w jakim stopniu zachodzą zmiany w stosunku do cielesności na przestrzeni okresu archaicznego i klasycznego. Z kolei analiza zespołu rzeźb ze świątyni Ateny Aphaia będzie służyła opracowaniu tematu seksualności w świecie bogów i pozwoli na sformułowanie hipotezy co do natury i znaczenia bóstw żeńskich w greckich wierzeniach greckich (dziewiczość klasycznej Ateny, a problem Aphai, bóstwa przedgreckiego, zapewne bogini płodności).

Przykładowe tematy badań szczegółowych

1. Dionizos na wazach czarno- i czerwonofigurowych. (Monachium)
2. Nagość na wazach czarno- i czerwonofigurowych. (Monachium)
3. Sceny erotyczne w greckim malarstwie wazowym. (Monachium)
4. Postacie kobiece w sztuce hellenistycznej. (Wiedeń, Monachium)
5. Etruskowie a sztuka grecka. Wpływy motywów i stylu. (Wiedeń)
6. Senatuconsultum de Bacchanalibus ze 186 r. p.n.e. (Wiedeń)
7. Rzeźba okresu mykeńskiego- formy, styl, tematyka, wykonanie. (Wiedeń)
8. Ciało i seksualność w sztuce: satyrowie, Pan, hermafrodyta, Priap. (Monachium)
9. Tematyka rzeźby nagrobnej okresu klasycznego. (Monachium)
10. Portret władcy w sztuce hellenistycznej. (Monachium)
11. Kult i świątynia Ateny Aphaia na Eginie. (Monachium)